

PATE MUSTAJÄRVEN SANOITUKSIA

TINA FINN

*Tohtori
Mustajärvi,
taksu*

DOCENDO

TOHTORI MUSTAJÄRVI,
OTAKSUN

Pate Mustajärven
sanoituksia

TINA FINN

Tohtori
Mustajärvi,
otaksun

PATE MUSTAJÄRVEN SANOITUKSIA

DOCENDO

Tämän kirjan tekoa on tukenut Taike.

Copyright © Tina Finn ja Docendo 2022

Tämän teoksen tekstin ja kuvien jäljentäminen ilman lupaa painamalla, monistamalla, skannaamalla tai muilla tavoin kielletään tekijänoikeuslain mukaisesti.

Graafinen suunnittelu ja kansi: Pekka Sell
Kannen ja alkusanojen kuvat: Anton Sucksdorff
Kuvat Paten albumista, jollei toisin mainita.

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
www.docendo.fi

ISBN 978-952-850-926-4

Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@docendo.fi

SISÄLTÖ

Alkusanat.....9

Tohtori Mustajärvi

1. Oivallus Kyttälänkadulla.....15

Uskotaan vielä rakkauteen

2. Arwolupaus.....23

Eddie

3. Mönkiäisshow.....31

Mönkiäislaulu

Kormus

4. Musiikillista hakuammuntaa...37

Palkkasoturiksi Nuubiaan

1978

Rock'n roll

Tarkkailuneliö

Villi yö

Soita Ilpo

5. Kuin rasvattuina.....53

Sä pelkää

Liikennelaulu

Rasvaa koneeseen

Da da

Hautajaiset

Silmiklasikyy

Kädet irti

6. Ufoja ja unenomaisia harhoja...69

Avaruusseikkailu

Hullut koirat

Blues

Älä koske

Ellu

Läpi unen seinän

Uni

Ei oo heleppoo

7. Ei serväliä!89

Polttaa

Yö

Simo merihädässä

Kymmenen uutiset

Jos joet ois

8. Tahti kiihtyy.....101

Soittomatalla

Armahdus

Painajainen

Kaikki tiet vievät koomaan

Liian myöhään

Beibi on Y.L.P.E.E.

Olen valmis

Whiskey

Aamulla

9. Ja se kesä oli kuuma.....121

Kuuma kesä

Rambo T. ja Akseli K.

Keskiyön blues

Tää on se yö

Pohjantähden alla

Arskan kone

10. Tuumaustauon paikka.....137

Eläinten vallankumous
Kellot lyö
Takapenkkihoogie
Masuunimestarin musta maanantai
Lauri Moskovassa
Savusukeltajan blues
Bandiittipolkka
Ranttalitytön tärinät
Maailmankaikkeuden suvijenkka
Apen ja Riitan surullinen tarina
Hullu tarttui kirveeseen
Matkalla mummolaan

11. Hallelujaa ja sitä rataa165

Tähtisadetta
Sä lähdit taas
Aivot ankkuriin
Isä Aurinkoinen
Trio Kopakapana
Kummituskrapu
Kärmesboogie
Silliviiliä
Kauheeta ja kamalaa
Tyttö ja poika

12. Kans'an Popeda jyrää.....187

Jäin täryjyrän alle Pispalassa
Himo Mäkinen
Nysse tulee
Enkeliblues
Töpseli RIP

13. Svoboda.....197

Kansainvälinen herran pelko
Mehu-Maija ja Temppu-Eeva
Kuinka kummassa voikin käydä näin
Punaista ja makeaa
Repe ja Lissu

14. H.Ö.N.Ö.209

Rokkikone
Sätkiä ja kiljua
Oodi makkaralle
Tulta munille
Työtön kummitus
Lämmää päähän

15. J.A.P.223

Hei, pikku sisko
Kylän suurin kypärä
Mustameri ja mies
Mun beibi ei putoo milloinkaan
Lopeta ny!

16. Dean Martinin jäljillä235

Vain nainen
Jäistä vettä
Hullunkurinen perhe
Mitä tää kaikki on?
Käki
Susi

17. Ukkometson siipien havinaa .249

Usvajärven yö
Nahkurin orret

18. Se on Just eikä melkein.....255

*Onko vielä aikaa
Beibin kanssa Irlantiin
Kekkeruusit kesälomalla
Beibi osaa lentää
Moottoripää
Sä-sä-säväri
Telakalla, tehtaassa, raksalla
Mikä muija
Kaikki päättyi taas*

19. Häkämyrkytyksen oireita ..275

*Belle Star
Mikä laulaen tulee
Taas kutsuu mua maantie
Lemmenkipee menninkäinen
Autovaras
Vapa pystyssä*

20. Popedan uusi alku289

*Kuutamohullu
Aino
Ikurilainen uimapatjan tervauslaulu
J.K:n blues
Kai
Juntti*

21. Kohti voittoa ja sen yli305

*Kovan päivän ilta
Kaarina
Kylmä rinki
Pojat on poikia
Mä mokasin
Hannu ja Kerttu*

22. Tero seikkailee taas..... 321

Tuntematon tero

23. Muistot heräävät henkiin ...327

*Maarit ja Antero
Veljeni Anton
Kalle ja Tiara
Esko
Hermannin
Svante
Käärmeensyöjä Koivunen
Simo ja Antti
Tamminen ja Urpo
Risto
Vladimir ja Alexander
Petteri, isä ja minä*

24. Ikurin poikaa japaniksi.....355

俺の兄アントン

25. Nobody knows I am Elvis ...361

*Elvis
Shal-la-la*

26. Pandemia jättää jäljen369

Lavarotat

25. Päivän päätteeksi..... 375

Kirjoittajan kiitokset.....380

Kirjassa mainitut teokset.....381

ALKUSANAT

Mun koulunkäyntini on aina ollut vähän niin ja näin, kuten yhdessä laulussa totuudenmukaisesti kirjoitan. Olin kuitenkin aina hyvä äidinkielessä ja ainekirjoituksessa. Opin lukemaan neljän vanhana ja koulun aloittaessani olin jo lukenut muun muassa *Mannerheimin muistelmat*, jonka pohjalta tein kolmannella luokalla ihka ensimmäisen esitelmäni. Sain siitä kiitettävän arvosanan. Kodin olohuoneen kirjahyllystä löytyi teoksia kuten Erkki Palolammen *Kollaa kestää* ja Väinö Linnan *Tuntematon sotilas*, jotka seikkailun- ja historianjännossani suorastaan ahmin. Nuorisokirjoista lempiteoksiani olivat muun muassa *Viimeinen mohikaani*, *Robinson Crusoe* ja *Aarresaari*. Monia vuosia myöhemmin selvisi, että viimeksi mainittu opus oli toiminut inspiraationa yhden suuren musiikillisen esikuvani Alex Harveyn *Tomahawk Kid* -kapaleelle, jonka Popeda puolestaan monia, monia vuosia myöhemmin levytti Juice Leskisen suomentamana nimellä *Mää ja Tapparan mies*. Ympäri mennään ja yhteen tullaan.

Meillä ei ollut kotona televisiota kun olin pieni, mutta tapasimme sunnuntaisin kokoontua putkiradion ääreen koko perheen voimin kuuntelemaan radiokuunnelmia. Ne olivat kova juttu. Se, minkä kuuli, piti myös nähdä. Ja jotta sen pystyi näkemään, oli käytettävä mielikuvitusta. Ei ollut olemassa tietokonepelejä, kaiken maailman sipaistavista älylaitteista nyt puhumattakaan. Leikit piti keksiä ja pelit käsikirjoittaa ihan itse.

Yksi kyläyhteisömme kakaroiden suosituimmista ulkoleikeistä oli Iskupartio X. Sen puitteissa leikimme sotaleikkejä, rakensimme korsuja ja toteutimme tiedusteluretkiä. Opimme – sitä tuolloin vielä tajuamatta – toimimaan ryhmässä, mikä on hyvin oleellista, jos haluaa soittaa bändissä. Toiminnan kruunasi itse suunnitellut ja tuunatut asusteet. Harrasimme myös näytelmien kirjoittamista ja niiden esittämistä. Oletettavasti värikkääksi ja tuottoisaksi kuvailtu mielikuviukseni on perua juuri noilta ajoilta.

Koulussa järkytin äidinkielenopettajaa usein brutaaleilla kauhukertomuksilla ja armeijassa huvitin tupatovereita lukemalla heille ääneen itse kirjoittamiani, naivistisen pornograafisia tarinoita iltasatuina. Kirjoitin novellimuotoisia tarinoita jo varhaisteininä ja toimitin niitä luettavaksi Pirkko-siskolleni ja hänen Juhani-miehelleen – he kun olivat kirjallisuuden suurkuluttajia. Pixi ja Junnu olivat pitkään sitä mieltä, että minusta pitäisi tulla kirjailija ja he vinkkasivat säännöllisesti uusia teoksia luettavakseni. Siitä, että he tutustuttivat minut kirjoihin ja kannustivat lukemaan laaja-aiheisesti, olen heille ikuisesti kiitollinen.

Kansakoulun ja niin sanotun jatkopötkön jälkeen menin ammattikouluun, jonka sain jotenkuten läpi. Vaikka lukeminen kiinnosti, koulukirjoja tuli avattua harvemmin. Harrastettiin kavereiden kanssa bändihommia. Treenattiin kotitaloni autotallissa ja tehtiin keikkoja pääosin koulubileissä milloin milläkin kokoonpanolla. Alussa kirjoitimme ja esitimme lauluja ikurinenglannilla. Myöhemmin ymmärsin suomen kielen arvon. Eräs amiksen puurojuhlakeikka osoittautui tulevaisuuden kannalta merkittäväksi tapahtumaksi, sillä sinne pölähti vierailevaksi kitaristiksi muuan Tapani ”Arwo” Mikkonen, josta oli myöhemmin tuleva musiikillinen aisaparini ja yhtyeemme kitaristi.

Sanoittamisen saloihin minut tutustutti ihan ensimmäisenä Ilari ”Ilpo” Ainiala. Ilpoon olin alun perin tutustunut Lielahden Kerholassa Ilpon soittaessa tuolloin Arwon bändissä. Ilpo oli kaveri, joka istui viileenä vähän sivussa yksin bassonsa kanssa ja näytti mielestäni ihan Marc Bolanilta. Meillä synkkasi heti. Osattiin kumpikin kaikki vanhat humppaveikot ja kullervolinnat ulkoa. Perustettiin yhdessä bändi, joka soitti covereita tanssimusiikista rockiin. Ilpo lauloi ja minä soitin rumpuja. Mukana olivat Risto ”Eebo” Lehtinen ja Jari Mäkelä. Tuolla Popedan esiasteisella kokoonpanolla voitimme Tampeleen rockmestaruuskilpailut vuonna 1977.

Ilpo oli taitava ja kekseliäs sanaseppo. Alussa kynäilimme Kyntäjätien keittiössä vuoron perään lauseita ruutupaperille, kunnes teksti meidän mielestämme oli valmis. Kiikutimme sen sitten tuomiolle alakerran autotallissa jammaille kavereille. Jos heiltä tuli hyväksyntä, liityttiin jameihin. Jos tuli hylky, palattiin korvat luimussa keittiönpöydän ääreen pohtimaan asioita uusiksi. Vähitellen rohkaistuini kirjoittamaan tekstejä itse ja käänsin jopa muutamia tunnettuja englanninkielisiä rock-kappaleita suomeksi vaihtelevalla menestyksellä. Alkuaikojen sanoitukset kuvailivat pitkälti meidän 70-luvun nuorten miesten elämää kappaleesta riippuen joko draamalla väritettyinä, huumorilla höystettyinä tai suurien haaveiden sävyttäminä. Oltiin olevinamme kovia ja kokeneita jätkeä, vaikka tosiasiasa emme olleet juuri poistuneet Ikurista saatikka kulkeneet Tampereen kaupungin ulkopuolella. Tai käytiin me Porin Jazzeissa ja Turun Ruisrockissa. Ja sadan kilometrin säteellä sijainneilla hump-pamuttereilla eli tanssilavoilla.

Vuosien varrella maailmankuvani on onneksi laajentunut. Bändihistoriastani löytyy biisejä, joita en enää esitä, koska ne eivät istu 65-vuotiaan miehen suuhun eikä mieleen. En välttämättä ajattele enää samoin kuin alkuaikojen tekstejä kirjoittaessani.

Ajankulkua ja aikuistumista vastaan on turha rimpuilla. Mielestäni rokkarinkin on tervettä myöntää ikääntyneensä ennen kuin yleisö pääsee moittimaan menoa korniksi. Aika aikaansa kutakin.

Tätä kirjoitettaessa takanani on yli 40 vuoden ura musiikin parissa ja toistasataa julkaistua sanoitusta. Toistaiseksi suurin osa niistä on kirjoitettu Popedan esitettäväksi ja toinen osa soolojulkaisujani varten. Yhden kappaleen olen kirjoittanut toiselle artistille.

Popedan ohella olen julkaissut kaksitoista soololevyä, näytellyt teatterissa, esiintynyt elokuvissa ja vierailut lukuisten

muiden artistien levyillä. En edelleenkään kutsu itseäni muusikoksi. Olen esiintyjä. Kesäisen festarin lavalla bändin kanssa kukkoilu tuntuu edelleen mahtavalta. Teatterisalissa kitaran säestyksellä esiintyessä tunne on aivan erilainen, mutta ihan yhtä palkitseva. Olen kiitollinen siitä, että saan esiintyessäni tuoda esiin eri puolia taiteilevasta itsestäni. Ilman Popedaa ei olisi minua, mutta ilman soolouraani ei olisi Popedaa.

Kirjassa kerron kirjoittamieni sanoitusten taustatarinoita sellaisena kuin ne itse muistan. Pyrin avaamaan sitä maailman- ja ajankuvaa, mikä minkäkin tekstin on kirvoittanut tai siihen vaikuttanut.

Sanoittaessani huomaa pyöriväni omassa pienessä kuplassani ja käyväni läpi aikamoista tunnekirjoa sanoja etsiesäni ja riimejä makustellessani. Kun kahlasin läpi biisilistaa, totesin aihekirjonkin melkoiseksi. Siinä on kuljettu ihmisen ja tunneskaalan laidasta laitaan. Kaipa tätä kirjaa voisi kuvailla myös omaksi kasvutarinakseni artistina ja ihmisenä.

Ai niin, tohtori Mustajärvi minusta tuli vuonna 2000, kun olin ostanut itselleni t-paidan, jonka rinnassa luki: *Trust me, I'm a doctor*. No siitähän huumoria irtosi. Kerroin jossain treeneissä kavereille legendaarisesta 1800-luvulla eläneestä löytöretkeilijästä, tohtori David Livingstonesta, joka tutkimusmatkalla kadottuaan löytyi kuoleman kielissä Afrikasta. Tavattaessa kollega Henry Morton Stanley tiedusteli häneltä kohteliaasti: "Doctor Livingstone, I presume?"

Siitähän se sitten lähti. Tohtori Mustajärvi, otaksun. Biisi on kulkenut mukana Popedan settilistalla aina näihin päiviin asti.

Siteeraan tähän loppuun yhtä suosikkikirjailijaani Tuomas Kyröä: "Kyllä ei myöskään kaverini Erkki-pappa tiennyt mihin päätyisi."

Tampereella 15. joulukuuta 2021

Pauli Mustajärvi

TOHTORI MUSTAJÄRVI

säv. Vesa Hautamäki
san. Pauli Mustajärvi

Mikä sua vaivaa, onko kipuja?
Ottaako päähän, onko krapula?
Masennus kaataako pojan poloisen?
Jättikö paha jäbä neitosen?!

Nyt on vastaanotto auki ja nyt sitä saa,
lääkettä vaivaan ja vapinaan.
Tänä iltana ollaan hurlumhei!
Tänä iltana herneitä vedetä ei!
Tänä iltana herneitä vedetä ei!
tänä iltana...!

Mä olen tohtori, tosi tohtori

Otapas tästä ja vetäses tuo,
päälle pullosta huikat juo!
Sukella hyvän olon lähteeseen,
näin palaa tunto ruumiiseen!

Kun tohtori touhukas tohtoroi,
lauteet paukkuu ja laulu soi.
Lääkettä vaivaan ja vapinaan
tosta vaan lonkalta ruiskaistaan
tosta vaan lonkalta ruiskaistaan
tosta vaan lonkalta ruiskaistaan

Mä olen tohtori, tosi tohtori

Tänä iltana ei saa vittuilla!
Tänä iltana ei saa tapella!
Tänä iltana ei saa oksentaa!
Tänä iltana jokainen kyllä saa!!

Tänä iltana lääkkeet määrätään
positiivisesti hääritetään.
Aamulla annan lausunnon:
Jokainen terve ja kunnossa on
Jokainen terve ja kunnossa on
Jokainen terve ja kunnossa on

Mä olen tohtori, tosi tohtori

TOHTORI MUSTAJARVI
Sivu. Sov. Vesa Hautamäki sen

MA SUA VAIVAA, ONKO KIPUA
TAKO PÄÄHÄN, ONKO KRA
ASENNUS LAATUKO POJAN
ETIKO PAHA JÄBÄ NEITOSE
NYT ON VASTAANOTO
LÄÄKETTÄ VAIVAAN JA
TÄNÄ ILTANA OLLA
TÄNÄ ILTANA HER
TÄNÄ ILTANA HER
TÄNÄ ILTANA...

MÄ OLEN TOHTORI
OTAPAS TÄSTÄ JA VETÄSE
PÄÄLLE PULLOSTA HU
SIVELLA HYVÄNOLON L
TINTO PU

1. LUKU

Oivallus Kytälänkadulla

Kuva Jouko Järvinen

Arwo oli paitsi musiikillinen aisaparini myös yksi lähimmistä ystäväistäni.

Pate Mustajärvi tunnetaan Popedan perustajana ja yhtyeen nykyisen kokoonpanon ainoana alkuperäisjäsenenä. Yli 40 vuotta kestäneen uransa varrella Mustajärvi on tullut suomalaisille tutuksi myös sooloartistina ja viihdyttäjänä.

Vähemmälle huomiolle on jäänyt miehen kädenjälki laulujen sanoittajana. Suomirockin klassikoista muun muassa *Kuuma kesä*, *Punaista ja makeaa* sekä *Repe ja Lissu* ovat lähtöisin Mustajärven sulkakynästä.

Tämä kirja saattelee lukijansa sanoittaja Mustajärven maailmaan ja sanoitusten humoristisiin, historiallisiin ja koskettaviinkin syntytarinoin. Vuosien 1977–2021 välillä kirjoitetut tekstit heijastelevat paitsi kirjoittajansa elämää ja kokemuksia myös yhteiskunnallista aikakautta.

– Kuten sanoitukset yleensä, minunkin tekstini ovat sekoitus kuultua, koettua ja keksittyä, ja osa varmas-
tikin vielä runsaalla mielikuvituksella väritettyä,
Pate muistuttaa.

Tina Finn on vapaa toimittaja ja tiedottaja, joka varsinaisen päivätyönsä ohella on kirjoittanut kirjat *Pate Ikurista*, *Sankarikoirat – tarinoita poliisikoirien arjesta*, *Hevosien asialla Kari Vepsä* ja *Pate Mustajärvi – Matkani varrelta*.

978-952-850-926-4

KL 7939

9

789528 509264

KANSI: PEKKA SELL
ETUKANNEN KUVA: ANTON SUCKSDORFF

docendo.fi